

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Riktlinjer för godkännande av enskild pedagogisk omsorg

Diarienummer: 2023FSN/0013

Beslutsdatum: 2023-01-10

Lagstadgat styrdokument: Skollagen

Beslutsnivå: Förskolenämnden

Ersätter styrdokument:

Reviderat:

Ansvar: Förskolenämnden

Beslutad riktlinje gäller fr.o.m: 2023-01-10

Uppföljning:

Inledning

Kommunen ska sträva efter att i stället för förskola eller fritidshem erbjuda ett barn pedagogisk omsorg om barnets vårdnadshavare önskar det. Den som vill erbjuda enskild pedagogisk omsorg kan efter ansökan godkännas av Värmdö kommun, där förskolenämnden är ansvarig nämnd, i enlighet med skollagen 25 kap. 10 §. Vid ett godkännande ska Värmdö kommun lämna bidrag till en enskild som huvudman för varje barn som tas emot.

Förskolenämndens riktlinjer för beslut om godkännande för enskild pedagogisk omsorg förtydligar skollagen (2010:880) samt följer Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg.

Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg är ett samlingsbegrepp för flera verksamhetsformer som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem till barn i samma åldrar som barn och elever i förskolan och i fritidshemmet. Familjedaghem och flerfamiljssystem är exempel på pedagogisk omsorg.

Pedagogisk omsorg ska enligt 25 kap. skollagen stimulera barns utveckling och lärande samt förbereda barn för fortsatt lärande och utbildning inom skolväsendet. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

För pedagogisk omsorg gäller inte grundskolans, förskoleklassens och fritidshemmets läroplan (Lgr11) eller förskolans läroplan (Lpfö18). Av skollagens förarbeten framgår dock att förskolans läroplan ska vara vägledande för all pedagogisk omsorg, men är inte bindande. Att läroplanen är vägledande innebär att verksamheten kan tillämpa delar av läroplanen utifrån de förutsättningar som verksamheten har. Enligt förarbetena framgår att läroplanens avsnitt om normer och värden är lika relevanta för pedagogisk omsorg som för förskolan och blir därmed vägledande i samband med kvalitetsbedömningen vid Värmdö kommuns handläggning av ansökan för godkännande av enskild pedagogisk omsorg.

Ansökan

Ansökan om godkännande ska göras på särskild blankett som kan hämtas på Värmdö kommuns hemsida. Av ansökningsblanketten framgår vad som krävs, samt vilka dokument som ska bifogas ansökan, för att ansökan ska anses komplett.

Handläggning och beslut

När sökande inkommit med komplett ansökan handläggs ansökan av utsedd tjänsteman på utbildningskontoret. Syftet med handläggningen är att bedöma sökandens förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Handläggning sker genom bedömning av ansökningshandlingar, intervju med den sökande samt, när det är möjligt, genom att besöka den tänkta verksamhetens lokaler. Handläggningstiden är högst fyra månader.

Kommunen ska efter ansökan lämna ett godkännande enligt skollagen (2010:800) om:

1. den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket i skollagen, och
5. avgifterna inte är oskäligt höga

Godkännandet avser alltid verksamhet på ett visst verksamhetsställe som bedöms lämpligt. Vidare får även Värmdö kommun godkänna en enskild som huvudman trots att villkoret om att verksamheten ska vara öppen för alla barn inte är uppfyllt, men endast om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär enligt skollagen 25 kap. 10 §.

Lämplighetsbedömning

Lämplighetsbedömningen enligt punkt 2 avser att den enskilde ska ha viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. För godkännande i fråga om en juridisk person krävs att samtliga personer i ägar- och ledningskretsen bedöms som lämpliga (skollagen kap. 25 10a §).

Ägar- och ledningsprövning

I fråga om en juridisk person har insikt och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten ska prövningen enligt skollagen 25. kap 10a § sammantaget avse

- verkställande direktören och andra som genom ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten
- styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
- bolagsmän i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och
- övriga personer som genom direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Registerkontroll

En person som är 15 år eller äldre och är folkbörd där verksamheten ska bedrivas ska på begäran av Värmdö kommun visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Om ett registerutdrag inte visas upp på samtliga folkbokförda personer från 15 års ålder kan en sökande inte anses lämplig och verksamheten får därmed inte godkännas eller bedrivas.

Kontrollen av registerutdraget ska dokumenteras genom att utbildningskontorets handläggare antecknar att utdraget har visats upp. Någon annan dokumentation, till exempel gällande eventuellt innehåll, om kontrollen får inte göras enligt skollagen 25 kap. 2a §.

Övergripande krav på verksamheten

Pedagogisk omsorg ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Omsorgen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom verksamheten ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla

former av kränkande behandling. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap (skollagen 25 kap. 6 §).

Utveckling och lärande

Huvudmannen för pedagogisk omsorg ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras (skollagen 25 kap. 7 §).

Barngrupp

Barngruppens sammansättning och storlek ska anpassas så att det enskilda barnets och gruppens behov kan tillgodoses samt främja att ett positivt samspel mellan barnet och gruppen möjliggörs. Vid utformning av barngrupp ska faktorer som barnens ålder, personalens kompetens, barn i behov av särskilt stöd och lokalernas storlek och utformning tas i beaktning. Personal kan ha sina egna barn i verksamhet som de själva bedriver. Antalet egna barn får dock inte överstiga det antal barn som tas emot från andra familjer.

Lokaler

Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålmässiga lokaler utifrån gruppens sammansättning och storlek. Miljön i verksamheten ska vara säker, god och hälsosam för de barn och personal som vistas i verksamheten. Det ska finnas tillräckligt med utrymme för barnens aktiviteter samt vara utformade så att de är säkra och överblickbara samt bidra till att underlätta kontakten mellan personal och barn. Lokaler som är sämre anpassade till verksamheten kan i stället behöva kompensera brister i den fysiska miljön genom att ha färre barn i gruppen.

Särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Om det framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd ska huvudmannen se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i utformningen av de särskilda stödinsatserna (skollagen 25 kap. § 2).

Personal

För att bedriva pedagogisk omsorg ska det finnas personal i verksamheten med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. I verksamheten ska det finnas personal som behärskar det svenska språket i tillräcklig omfattning för att garantera att barns språkutveckling i svenska språket tillgodoses.

Den ansvariga huvudmannen ska se till att personalen som har hand om omsorgen ges möjlighet till kompetensutveckling (skollagen 25 kap. 7 §).

Öppettider och tillgänglighet

Pedagogisk omsorg ska tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden 06:30-18:30. Verksamhetens öppettider fastställs, inom angiven ramtid, utifrån familjens behov av barnomsorg med hänsyn till föräldrars arbete, studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.

Verksamhet ska erbjudas även vid tillfällig stängning, till exempel vid utbildning eller sjukdom.

Klagomålshantering, olycksfall och tillbud

Huvudmannen ska skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Detta omfattar att huvudmannen lämnat tydliga anvisningar om hur barn och vårdnadshavare kan lämna klagomål på verksamheten samt information om hur dessa hanteras.

Huvudmannen är skyldig att rapportera allvarliga klagomål, olycksfall och tillbud till kommunen.

Huvudmannen ska ha rutiner för brandsäkerhetsarbete

Avgifter

Huvudmannen ska tillämpa maxtaxa utifrån förordningen om maxtaxa (2001:160).

Föräldraavgifter får inte överstiga avgiftsnivåerna i maxtaxan.

Varierande och näringsriktiga måltider

Omsorg, utveckling och lärande innebär att se till hela barnet och dess behov. Av förarbetena till skollagen framgår att det i begreppet omsorg ingår även att barnen i verksamheten serveras varierade och näringsriktiga måltider. Vid bedömningen av vad som är näringsriktiga måltider kan bland annat de svenska näringsrekommendationerna vara en utgångspunkt. Frukost, lunch och mellanmålska serveras på regelbundna tider samt med lämpligt tidsintervall

Bidrag

Hemkommunen ska lämna bidrag till en huvudman som godkänts av kommunen att bedriva pedagogisk omsorg. Bidrag lämnas för varje barn som tas emot i verksamheten. Om barn tas emot i enskild pedagogisk verksamhet där deras vårdnadshavare arbetar får kommunen inte lämna bidrag för fler barn till vårdnadshavaren än det antal barn till andra som tagits emot.

Bidraget består av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp.

Grundbeloppet avser ersättning för:

- omsorg och pedagogisk verksamhet,
- pedagogiskt material och utrustning,
- måltider,
- administration,
- mervärdesskatt och
- lokalkostnader (i förekommande fall)

Tilläggsbelopp lämnas för barn som har ett omfattande behov av särskilt stöd.

Tilläggsbeloppet ska vara individuellt bestämt utifrån barnets behov.

Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för ett barn i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Förändringar i ledningskretsen

En sökande som godkänts att bedriva pedagogisk omsorg som enskild huvudman ska till kommunen meddela förändringar hos ägare och ledning enligt skollagen 25 kap. 10 b §. Anmälan kan göras i förväg men ska inkomma senast en månad efter förändringen. Vid anmälan av ändringar kommer ny prövning genomföras att den enskilda huvudmannen uppfyller de krav som låg till grund för godkännandet.

Tillsyn

Förskolenämnden ansvarar för tillsyn över pedagogisk omsorg vars huvudman förskolenämnden har godkänt enligt skollagen 26 kap. 4§. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar, andra föreskrifter samt aktuell riktlinje. Tillsyn genomförs utifrån en fastslagen plan av förskolenämnden. Oanmälda tillsynsbesök kan förekomma.

Mer information om Värmdö kommuns tillsyn hittas i Riktlinjer för tillsyn av enskild huvudman som bedriver fristående förskola och pedagogisk omsorg.

Återkallelse av godkännande

Kommunens begäran

Om kommunen upptäcker brister hos den enskilde huvudmannen kan kommunen återkalla godkännandet. Återkallelse som sker på kommunens begäran ska skriftligt meddelas anordnaren minst sex månader i förväg. Kommunen kan besluta om återkallelse om godkännande om

- ett föreläggande att åtgärda brister som tilldelats enskilda huvudmannen inte följs och missförhållandet är allvarligt, eller
- den enskilde huvudmannen inte längre uppfyller godkännandekraven.

Tillfälligt verksamhetsförbud kan tilldelas vid allvarliga brister, vilket kan innebära att verksamheten stängs omedelbart och barnen omplaceras.

Egen begäran

Enskild huvudman som innehar godkännande att bedriva pedagogisk omsorg ska, om denna önskar, skriftligen begära att godkännandet återkallas vid avslut av verksamhet. Begäran ska lämnas in till kommunen minst sex månader innan verksamheten planeras upphöra. Den enskilda huvudmannen ska skriftligen informera vårdnadshavare senast sex månader innan beräknat avslut.

Vid ej inledd verksamhet

Vid ett godkännande för en enskild att bedriva pedagogisk omsorg ska verksamheten starta senast vid början det läsår som inleds två år efter godkännandet. Den tidpunkt som verksamheten senast ska starta kommer anges i kommunens beslut. Om verksamheten inte startat vid denna tidpunkt kommer kommunen att återkalla godkännandet.

Vid avsaknad av uppdrag

Om anordnaren saknar uppdrag under sex månader kan Värmdö kommun komma att fatta beslut om att återkalla godkännandet, om inte särskilda skäl till verksamhetsuppehållet föreligger.

Uppföljning

Utbildningskontoret ansvarar för att dessa riktlinjer följs upp och eventuellt revideras i samband med att nya nationella bestämmelser införts eller att ny rättspraxis tillkommit